

## Information om afsoning af fængselsstraf

I denne folder kan du læse om de vigtigste regler, der gælder for afsoning af fængselsstraf. Hvis du vil vide mere, kan du låne regler og love hos personalet. Du kan også altid spørge personalet, hvis der er noget, du er i tvivl om.

### **1. Fængsel eller arresthus?**

Fængselsstraf afsones normalt i et fængsel. Hvis din straf er kort, eller andre særlige forhold taler for det, skal du måske afsones i et arresthus eller i Københavns Fængsler ("Vestre Fængsel"). Her gælder på mange områder samme regler som for et lukket fængsel. Se nærmere nedenfor.

### **2. Åbent eller lukket fængsel?**

Fængselsstraf afsones normalt i et åbent fængsel. Det kan dog bestemmes, at straffen skal afsones i et lukket fængsel, f.eks. hvis din straf er 5 år eller mere.

I et lukket fængsel er der mere personale og kontrol end i et åbent fængsel. I et lukket fængsel gælder der også andre regler om f.eks. penge, telefonering, besøg og udgang. Se nærmere nedenfor.

### **3. Halvåbne afdelinger**

Du vil i nogle tilfælde blive anbragt på en halvåben afdeling i et åbent fængsel i stedet for i et lukket fængsel, f.eks. hvis du har behov for beskyttelse. På en halvåben afdeling er der fastere rammer, end der ellers er i et åbent fængsel. Du kan få nærmere oplysninger om de halvåbne afdelinger hos personalet.

### **4. Overførsel til lukket fængsel**

Hvis du misbruger den større frihed, du har i et åbent fængsel, risikerer du at blive overført til et lukket fængsel. Det vil normalt ske, hvis du f.eks. forlader fængslet uden tilladelse, indsmugler eller misbruger narkotika eller alkohol, optræder truende eller voldeligt eller i øvrigt begår kriminalitet i eller uden for fængslet.

Hvis du er blevet overført til et lukket fængsel, kan du spørge personalet om dine muligheder for på et senere tidspunkt at blive overført til et åbent fængsel.

### **5. Strafberegning**

Efter dommen, eller når du er ankommet til fængslet, får du en såkaldt strafberegning. Her får du de vigtige tidspunkter for din afsoning at vide, f.eks. datoen for endt straf, hvor du senest skal løslades. Du får også datoer for, hvornår der måske kan blive tale om udgang og prøveløsladelse.

### **6. Fællesskab**

I fængslerne er du normalt sammen med andre indsatte i arbejdstiden og i fritiden. I de fleste fængsler har du mulighed for at være alene i din celle/stue i fritiden og om natten. I nogle fængsler er der også mulighed for at afsones straffen helt uden fællesskab med andre indsatte. Du kan i visse tilfælde blive frataget retten til fællesskab ("udelukkelse fra fællesskab"), f.eks. fordi det er nødvendigt for at forebygge undvigelse eller voldsom adfærd.

I arresthusene og i Københavns Fængsler er der mere begrænsede muligheder for fællesskab. Der gælder særlige regler for fællesskab, hvis du er under 18 år. Spørg eventuelt personalet.

### **7. Personlig, social og juridisk hjælp**

Mens du afsoner, kan du navnlig få hjælp og rådgivning af personalet i din afdeling. Du kan tale med afdelingspersonalet eller med kriminalforsorgsområdets socialrådgiver om dine og din families personlige og sociale problemer.

Når du er ankommet til fængslet eller arresthuset, vil du blive vejledt om dine rettigheder, pligter og øvrige forhold, der gælder under afsoningen. Efter din indsættelse skal institutionen i samarbejde med dig udarbejde en plan for, hvad du skal være beskæftiget med, mens du afsoner, og for tiden efter løsladelsen.

Hvis du har brug for anden særlig bistand, kan du komme i kontakt med stedets præst, sygeplejerske, læge, tandlæge, lærer og fængslets/arresthusets ledelse. Har du spørgsmål om din straffedom, kan du

søge hjælp hos din forsvarer. Andre juridiske spørgsmål vil i et vist omfang kunne besvares af socialrådgiveren eller af jurister, der er ansat i institutionen eller i områdekantoret. Personalet kan også henvise dig til advokater, der yder offentlig retshjælp.

### **8. Genstande og penge**

Du får bl.a. udleveret inventar, sengetøj, håndklæder og arbejdstøj. Du kan i et vist omfang medbringe personlige genstande, f.eks. tøj og billeder.

Reglerne for, hvilke egne genstande du kan have med dig, er forskellige i lukkede fængsler, åbne fængsler og arresthuse.

Spørg eventuelt personalet, om du kan få udleveret tilsendte ejendele og penge eller få tilladelse til at sende dine penge eller ejendele ud af fængslet. Det er normalt ikke tilladt at sende penge ud af et lukket fængsel, medmindre der er tale om arbejdsvederlag.

Institutionen er som hovedregel ikke ansvarlig for beskadigelse, ødelæggelse eller tyveri af dine genstande.

### **9. Mad og drikke**

Som hovedregel får du udbetalt kostpenge, hvis du afsoner i et fængsel, så du selv kan købe mad. I arresthusene får du færdiglavet mad. Lægen kan af helbredsmaessige grunde ordinere særkost. Hvis du er vegetar eller af religiøse grunde har behov for særlig kost, kan du få mad, der opfylder disse krav. Du kan spørge afdelingspersonalet eller eventuelt præsten.

Du kan købe kaffe, tobak og andre forbrugsvarer i fængslet eller arresthuset. Udvalget er forskelligt fra institution til institution.

### **10. Rygning**

Rygning er forbudt inden døre i kriminalforsorgens institutioner. Du må ryge udendørs. Det vil være forskelligt fra institution til institution, hvordan det foregår.

Tobak, cigaretter og evt. udstyr til rygning opbevares eksempelvis i et skab uden for din celle eller i betjentenes besiddelse. Har du et skab, skal det holdes låst, og du får selv nøglen til det.

Der må ikke opbevares tobak og udstyr til rygning på cellen. Overtræder du reglerne, medfører det en disciplinærstraf.

Hvis du gerne vil holde op med at ryge, så kontakt personalet og hør om dine muligheder for at deltage i et gratis rygestopkursus.

### **11. Arbejde og uddannelse**

Hvis du afsoner, har du ret og pligt til at være beskæftiget med arbejde, uddannelse eller anden godkendt aktivitet, herunder behandling. Du får udbetalt arbejdspenge for beskæftigelsen. Hvis lægen sygemelder dig, får du sygevederlag.

15 % af dine arbejdspenge eller sygevederlag vil blive sparet op og kan blive brugt til udgifter, som du selv skal afholde i forbindelse med udgang og løsladelse.

Der gælder særlige regler for udvisningsdømte. Spørg eventuelt personalet om det.

Hvis du er indsat i et arresthus, har du ret til beskæftigelse, men ikke pligt til det.

Tilbuddene om arbejde og uddannelse er forskellige fra institution til institution, og de er begrænsede i arresthusene. I et fængsel kan du typisk arbejde med produktionsarbejde i et værksted eller produktionskøkken, med land- og skovbrug, rengøring, bygningsvedligeholdelse eller vedligeholdelse af park og anlæg. I et arresthus vil det ofte være simpelt produktionsarbejde og bygningsvedligeholdelse.

Undervisning foregår på fængslets egen skole eller i tilknytning til værksteder og produktionskøkkener eller varetages af lærere tilknyttet arresthuset og vil typisk bestå i almen voksenuddannelse eller erhvervsrettede forløb.

Der bliver så vidt muligt taget hensyn til dine egne ønsker og evner. Spørg eventuelt personalet om mulighederne.

Du kan i særlige tilfælde få tilladelse til arbejde eller uddannelse uden for fængslet ("frigang") eller til at passe dit eget arbejde fra fængslet. Hvis du har arbejdsindtægt, f.eks. ved frigang til beskæftigelse, skal du normalt betale for dit ophold i institutionen. Det kan du få mere at vide om hos personalet.

## **12. Behandling**

Hvis du har et særligt behov for behandling, vil du i nogle tilfælde have mulighed for at afsone i en institution uden for kriminalforsorgen. Hvis det ikke kan lade sig gøre, har kriminalforsorgen en række forskellige behandlingstilbud, som du måske kan gøre brug af, f.eks. hvis du har et alkohol- eller narkotikamisbrug eller er dømt for vold eller seksualkriminalitet. Kriminalforsorgen har særlige pjecer om muligheder for behandling mv. Spørg eventuelt personalet om det.

## **13. Fritid**

Du har normalt ret til mindst én times ophold i fri luft om dagen ("gårdtur").

Unge under 18 år har ret til træning mindst 2 timer om dagen, hvor mindst 1 time skal være i fri luft.

Du har mulighed for at høre radio, se tv og læse aviser, blade og bøger. Spørg eventuelt personalet om mulighederne for at leje radio og tv og for at låne eller købe blade, aviser mv.

Tilbuddene i fritiden er mest varierede i de åbne fængsler og ret begrænsede i arresthusene. I fængslerne tilbydes sport, konditionstræning, diverse hobbyaktiviteter mv. Spørg eventuelt personalet.

## **14. Religion**

I fængsler og i nogle arresthuse holdes gudstjeneste. Du har ret til at tale med en præst eller lignende fra dit trossamfund. Ud over fængselspræsten, der tilhører folkekirken, er der i nogle institutioner fast tilknyttet personer fra andre trossamfund, f.eks. imamer og personer fra det katolske trossamfund. Fængselspræsten eller personalet kan i øvrigt sørge for kontakt til en udefrakommende præst eller lignende fra dit trossamfund.

Hvis din religion forbyder dig at være beskæftiget på visse dage, skal din arbejdstid tilrettelægges efter det.

## **15. Sygdom**

Der er en læge knyttet til fængslet/arresthuset. Efter indsættelsen bliver du tilbudt en samtale med lægen eller sygeplejersken. Hvis du i øvrigt mener, at du har brug for lægehjælp, skal du sige det til personalet, som så vil underrette lægen/sygeplejersken.

Det er lægen, der vurderer, om du bør behandles, og om behandling skal ske i en af kriminalforsorgens institutioner, eller om du måske skal behandles på et almindeligt sygehus.

## **16. Tandbehandling**

Du har ret til visse former for tandbehandling. I visse tilfælde skal du selv betale udgiften. Spørg eventuelt personalet.

## **17. Besøg**

Du har ret til at få besøg en gang om ugen i mindst en time, og så vidt muligt i to timer. I fængslerne kan der være mulighed for flere og længere besøg. Dine besøgende skal normalt godkendes på forhånd.

Besøgene overværes normalt ikke af personalet. Du har ret til uovervåget besøg af din forsvarer i den straffesag, som har ført til din indsættelse i institutionen, eller i en verserende straffesag mod dig. Det samme gælder andre advokater, der er antaget til at beskikkes som offentlige forsvarere.

Hvis du ikke har familie eller venner, der kan besøge dig, kan du spørge personalet om muligheden for at få besøg af en besøgsven.

Du har normalt adgang til at få besøg af pressen, men kriminalforsorgen skal give tilladelse til det, fordi der i nogle tilfælde kan være begrænsninger for, hvad du må udtale dig om til medierne.

## **18. Telefon**

I åbne fængsler kan du leje en fastmonteret mobiltelefon, som du må bruge på din egen stue. Derudover er der mønttelefon eller lignende. I lukkede fængsler og arresthuse kan du kun telefonere, hvis du har fået særlig tilladelse. Personalet ringer op og vil normalt overheøre din samtale. På de fleste afdelinger i de lukkede fængsler og på Københavns Fængsler er der dog særlige ordninger med korttelefoner. Det kan personalet fortælle dig mere om.

Du skal som hovedregel selv betale for din telefonsamtale.

Det er forbudt at have en mobiltelefon med i fængslet. I lukkede fængsler og arresthuse er det strafbart at have en mobiltelefon med ind. Det er også strafbart, hvis dine venner eller familie har en mobiltelefon med, når de er på besøg hos dig i et lukket fængsel eller et arresthus.

## **19. Breve**

Dine breve bliver ikke gennemlæst, medmindre det skønnes nødvendigt af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hensyn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, af hensyn til at forebygge kriminalitet, af hensyn til overholdelse af reglerne om brevveksling for livstids- og visse forvaringsdømte eller for at beskytte ofret for din kriminalitet. Af samme grunde kan et brev tilbageholdes.

Breve til dig vil normalt blive åbnet, og konvoluttens indhold kontrolleret, mens du ser på det.

Breve, du sender fra lukkede fængsler eller arresthuse, vil normalt blive kontrolleret før afsendelse. I åbne fængsler kontrolleres breve i almindelighed ikke før afsendelse.

Personalet må ikke åbne breve til og fra følgende myndigheder m.v.: Justitsministeren, direktøren for kriminalforsorgen, direktøren for kriminalforsorgsområdet, domstolene, Den Særlige Klageret, Procesbevillingsnævnet, anklagemyndigheden, politiet, Folketingets Ombudsmand, medlemmer af Folketinget, andre offentlige myndigheder, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, Den Europæiske Torturkomité, FN's Menneskerettighedskommission, FN's Torturkomité, forsvareren i din straffesag eller i en verserende sag, herunder om prøveudskrivning fra forvaring. Det samme gælder breve til og fra advokater, der er antaget til at blive beskikket som offentlige forsvarere. Derimod kan sådanne breve gennemlyses for at hindre indsmugling.

Hvis du har svært ved at skrive og/eller læse, bør du sige det til personalet, som da vil forsøge at hjælpe dig.

## **20. Digital Post**

Mange indsatte har ikke adgang til internettet, og derfor kan de ikke holde øje med, om de modtager digital post. Hvis du som indsat ikke har adgang til internettet, kan du derfor blive fritaget fra Digital Post. Så får du i stedet sendt breve fra myndighederne med almindelig papirpost til din folkeregisteradresse, medmindre du oplyser en anden adresse. Du kan også vælge at give en fuldmagt til en af dine pårørende, som kan åbne din digitale post for dig. Du kan få nærmere oplysninger om Digital Post hos personalet.

## **21. MitID**

Indsatte i arresthuse og fængsler kan få udstedt eller vedligeholdt MitID af kriminalforsorgens personale. Som indsat kan du bruge MitID, hvis du har adgang til internettet i fængslet. Du kan desuden bruge MitID på udgange, og efter du er løsladt.

## **22. Valg mv.**

Du har ret til at brevstemme ved folketingsvalg, kommunalvalg mv. Du har også ret til at deltage i anden form for lovlig, politisk virksomhed.

## **23. Talsmandsordning**

De indsatte har ret til indflydelse på generelle forhold i institutionen. Det kan ske gennem talsmænd valgt af de indsatte.

## **24. Udgang**

De fleste indsatte i et åbent fængsel får regelmæssig udgang hver tredje weekend ("orlov"). Du kan tidligst få orlov efter 30 dages ophold i fængslet, og i nogle tilfælde – for eksempel hvis din straf er lang – vil der gå væsentlig længere tid.

Der er også mulighed for orlov fra et lukket fængsel, men dette kan ikke opnås så tidligt som i et åbent fængsel. Spørg eventuelt personalet.

Hvis du misbruger en udgang, f.eks. ved at udeblive, forsøge at indsmugle stoffer eller alkohol eller ved at begå ny kriminalitet, kan udgangstilladelsen tages fra dig. Tilladelsen kan også blive taget fra dig, hvis du f.eks. misbruger, besidder eller sælger stoffer inde i fængslet. Hvis du er i et åbent fængsel, risikerer du desuden at blive overført til lukket fængsel.

Som indsat har du mulighed for at få udgang til særlige formål, f.eks. hvis personer, der står dig nær, bliver alvorligt syge eller dør. Tilladelse til udgang kræver altid, at der er et formål med udgangen, der kan godkendes, og at der ikke er fare for misbrug. Udgang kan i visse tilfælde være med ledsager.

## **25. Løsladelse på prøve**

Du har mulighed for at blive løsladt på prøve, når du har afsonet to tredjedele af din straf. Dog skal du have afsonet mindst to måneder af straffen, inden du kan blive prøveløsladt.

I visse tilfælde kan du blive prøveløsladt mellem halv tid og to tredjedele tid. Det kan bl.a. være tilfældet, hvis du under afsoningen har gjort en særlig indsats for at undgå at komme ud i ny kriminalitet, f.eks. ved at deltage i behandling for et narko- eller et alkoholmisbrug. Spørg eventuelt personalet.

Livstidsdømte kan tidligst prøveløslades, når 12 år af straffen er udstået.

Det er normalt kriminalforsorgsområdet, der afgør, om du bliver prøveløsladt. Hvis man skønner, at prøveløsladelse er utilrådelig, fordi der er fare for, at du vil begå ny kriminalitet, kan prøveløsladelse nægtes.

Ved prøveløsladelsen fastsættes en prøvetid. Hvis du begår ny kriminalitet i prøvetiden, lægges resten af din straf normalt oven i den nye straf.

I nogle tilfælde kan du kun blive prøveløsladt på vilkår om tilsyn af kriminalforsorgen. Desuden kan der være særlige vilkår om f.eks. behandling af alkoholisme. Hvis du overtræder vilkårene, kan kriminalforsorgen bestemme, at du skal tilbage til fængslet (genindsættes).

## **26. Underretning af ofre**

Er du dømt for personfarlig kriminalitet, f.eks. vold, psykisk vold, stalking, trusler eller en seksualforbrydelse, og har du siddet varetægtsfængslet, indtil du begyndte at afsone din dom, kan ofret for din kriminalitet bede om at blive underrettet i disse tilfælde:

- når du går din første uledsagede udgang
- hvis din afsoning afbrydes midlertidigt, inden du har gået din første uledsagede udgang
- hvis du bliver anbragt uden for fængslet med mulighed for uledsaget udgang, inden du har gået din første uledsagede udgang
- når du bliver løsladt
- hvis du undviger.

Ofret kan også bede om at blive underrettet, hvis du:

- medvirker i optagelserne til et tv- eller radioprogram, der skal sendes i Danmark, og hvor du har en fremtrædende rolle
- medvirker i et portrætinterview i et dansk blad.

Det er politiet, der bestemmer, om ofret kan få en underretning.

Ofret kan bede om at blive underrettet om din udgang, løsladelse og lignende, hvis kriminaliteten er begået efter den 1. juli 2011. Hvis du optræder i medierne, gælder reglerne om underretning, uanset hvornår kriminaliteten er begået.

## **27. Regler, påbud og forbud**

Du har ret til at se, hvad der står i kriminalforsorgens regler og i De Europæiske Fængselsregler, samt hvad fængslet eller arresthuset har af særlige regler.

Alkohol og narkotika er forbudt. Det samme gælder medicin, der ikke er ordineret af en læge.

Det er strafbart at flygte fra fængslet/arresthuset.

Du skal i øvrigt rette dig efter de gældende regler og personalets anvisninger.

## **28. Disciplinærstraf mv.**

Hvis du overtræder reglerne, kan du idømmes en disciplinærstraf i form af advarsel, bøde, midlertidigt udgangsforbud, midlertidig begrænsning af retten til besøg, midlertidig begrænsning af retten til brevveksling, midlertidig begrænsning af retten til telefoni eller strafcelle. Du har forskellige rettigheder i forbindelse med en disciplinærsags behandling, som personalet vil orientere dig om, herunder ret til at udtale dig, inden afgørelsen træffes, og til at få en begrundelse for afgørelsen. I visse tilfælde kan du også blive frataget retten til fællesskab ("udelukkelse fra fællesskab"). Se også under Klager.

## **29. Undersøgelse**

Når du indsættes i fængslet/arresthuset, kan du blive undersøgt (visiteret). Det betyder, at personalet undersøger, om du medbringer genstande, som du ikke må have i fængslet/ arresthuset. Hvis det kræves, skal du tage alt tøjet af – også selv om det er i strid med din religion. En sådan undersøgelse bliver foretaget af ansatte af samme køn som dig selv.

Du kan også blive undersøgt i løbet af dit ophold, f.eks. før og efter et besøg. Af hensyn til sikkerheden vil dit opholdsrum også kunne blive undersøgt. Se også under Klager.

Du kan også blive pålagt at afgive en urinprøve for at undersøge, om du har indtaget euforiserende stoffer eller dopingmidler.

## **30. Magtanvendelse**

I visse tilfælde har personalet ret til at bruge magt og sikringsmidler. Personalet kan f.eks. bruge forskellige greb, håndjern, stav og peberspray.

Enhver form for magtanvendelse er undergivet meget nøje kontrol, og ganske bestemte betingelser skal være opfyldt. Magtanvendelsen skal være så skånsom som muligt og skal være nødvendig for at opnå formålet. Se også under Klager.

## **31. Erstatning for uforskyldte indgreb**

Du har ret til erstatning, hvis du uforskyldt har udstået fængselsstraf i for lang tid, uforskyldt har været anbragt i forhørscele, strafcelle eller sikringscelle eller uforskyldt har været udelukket fra fællesskab. Hvis du har været udsat for andre uforskyldte indgreb, kan du i visse tilfælde, når særlige betingelser er til stede, få erstatning.

## **32. Erstatning og godtgørelse i forbindelse med ulykkestilfælde**

Du kan få erstatning og godtgørelse, hvis du kommer til skade under afsoningen. Der kan gives erstatning og godtgørelse både ved ulykker, der sker i forbindelse med beskæftigelsen, og ulykker, der sker i fritiden. Du kan også få erstatning, hvis for eksempel dine briller går i stykker som følge af en ulykke.

## **33. Sagsbehandling**

Du har normalt ret til at udtale dig, før din sag afgøres. Afslag og afgørelser, der ikke giver dig medhold, skal normalt begrundes. Du har ret til at få afgørelsen skriftligt. Du har som udgangspunkt ret til at få en kopi af de dokumenter, der findes på din sag, og til at udtale dig om det, før afgørelsen træffes.

Der gælder særlige regler bl.a. i sager om valg af afsoningsinstitution, udelukkelse fra fællesskab og overførsel imellem kriminalforsorgens institutioner. I disse sager har du ikke ret til aktindsigt, og dermed er der også en begrænset ret til bl.a. at få en begrundelse for afgørelsen.

## **34. Klager**

### *Kriminalforsorgsområdets afgørelser*

Som udgangspunkt har du ikke mulighed for at klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen over de afgørelser, der træffes i et kriminalforsorgsområde. Inden for visse områder er der dog nogle bestemte afgørelser, du kan klage over. Det drejer sig bl.a. om følgende områder:

- anbringelse og overførsel
- afslag på anbringelse af unge efter § 78 i straffuldbyrdelsesloven og tilbagekaldelse af en tilladelse
- strafberegning
- undersøgelse af den indsatte person
- strafcelle, forhørscele og midlertidigt udgangsforbud
- anbringelse i sikringscelle, anvendelse af håndjern og andre sikringsmidler
- magtanvendelse



- fællesskab med medindsatte
- brevveksling
- besøg – herunder afslag på at have dit barn hos dig under afsoningen
- begrænsninger i retten til kontakt til medierne
- udgang
- modregning
- konfiskation
- prøveløsladelse
- genindsættelse til afsoning af reststraf efter prøveløsladelse
- tilbagekaldelse af tilladelse til afsoning i fodlænke
- erstatning for uforskyldte indgreb under afsoningen.

Du kan se mere nøjagtige oplysninger om klagemulighederne i de bekendtgørelser, der handler om de enkelte områder. Personalet kan hjælpe dig med at finde frem til reglerne.

Hvis du har mulighed for at klage over en afgørelse, vil personalet gøre dig opmærksom på det. Ved skriftlige afgørelser vil det stå i afgørelsen.

Hvis du vil klage til Direktoratet for Kriminalforsorgen, skal du gøre det inden to måneder efter, at du har fået afgørelsen.

#### *Klage over personalets adfærd*

Du kan klage til fængslets eller arresthusets ledelse, hvis du har været udsat for et overgreb m.v. Kriminalforsorgen har pligt til at undersøge påståede lovovertrædelser.

#### *Afgørelser fra Direktoratet for Kriminalforsorgen*

Nogle af de sager, som direktoratet har truffet afgørelse i, har du mulighed for at få indbragt for retten. Dette gælder afgørelser om:

- strafberegning
- visse afgørelser om tilbageholdelse af breve
- afgørelser om disciplinærstraf i form af strafcelle i mere end syv dage
- visse afgørelser om konfiskation af genstande eller penge
- visse afgørelser om, at der skal ske modregning af erstatningsbeløb i dit beskæftigelsesvederlag
- afslag på prøveløsladelse, efter du har udstået to tredjedele af en tidsbestemt straf
- afslag på prøveløsladelse, efter du har udstået 14 år af en livstidsdom
- afgørelser om, at du skal genindsættes til afsoning af en fængselsstraf
- visse afgørelser om afslag på erstatning for uforskyldte indgreb under straffuldbyrdelsen.

I straffuldbyrdelsesloven kan du se mere nøjagtige oplysninger om muligheden for at indbringe en afgørelse for retten.

Hvis direktoratets afgørelse kan komme for retten, vil afgørelsen indeholde en vejledning om, hvordan det gøres. Hvis du ønsker, at en afgørelse kommer for retten, skal du bede om det inden fire uger efter, du har fået afgørelsen.

#### *Folketingets Ombudsmand*

Du kan klage til ombudsmanden over en endelig afgørelse, som er truffet af kriminalforsorgsområdet eller Direktoratet for Kriminalforsorgen. Ombudsmanden kan ikke selv ændre en afgørelse, men kan bede den myndighed, der har truffet afgørelsen, om at se på sagen igen. Ombudsmandens henstillinger vil i praksis blive fulgt.

### **35. Indsamling og behandling af personlige oplysninger**

Når du er klient i kriminalforsorgen, indsamler vi personlige oplysninger om dig både i papirform og elektronisk. Ifølge databeskyttelseslovgivningen har du mulighed for:

- at blive orienteret om indsamling af oplysninger til brug for databehandling
- at bede om at se de oplysninger, som vi indsamler og behandler
- at få rettet, slettet eller blokeret forkerte eller vildledende oplysninger og oplysninger, der er behandlet i strid med lovgivningen.

### **36. Særligt for udlændinge**

#### *Regler*

De vigtigste regler for afsoning findes på engelsk. Dem kan du låne hos personalet.

#### *Sprogproblemer*

Normalt vil du kunne tale engelsk med personalet og eventuelt også andre sprog. Taler du ikke disse sprog, vil enten nogen blandt personalet eller en medindsat eventuelt kunne hjælpe dig med tolkning. Personalet kan tilkalde en tolk udefra, hvis det er nødvendigt og praktisk muligt.

#### *Talsmand*

I nogle institutioner er der en særlig talsmand for de udenlandske indsatte.

#### *Ambassade mv.*

Du har mulighed for at komme i kontakt med dit lands ambassade eller konsulat. Spørg eventuelt personalet.

#### *Valg mv.*

Du har i visse tilfælde ret til at stemme ved kommunalvalg mv. Spørg eventuelt personalet.

#### *Overførsel til afsoning i et andet land*

Der er nogle gange mulighed for, at du kan afsone i dit hjemland eller i det land, du bor i. Mulighederne for overførsel afhænger bl.a. af, hvilket land du skal overføres til, og hvor lang tid du mangler at afsone. Overførsel sker som regel til det land, du er statsborger i. I visse tilfælde kan du blive overført, selv om du ikke selv ønsker det. Spørg personalet om flere oplysninger.

#### *Ophold i et andet land i forbindelse med prøveløsladelse*

Når du er prøveløsladt, vil der nogle gange være mulighed for, at du kan opholde dig i et andet land (som regel det land, du er statsborger i). Det vil da være det andet land, der fører tilsyn med, om du overholder de vilkår, der er fastsat for din prøveløsladelse. Mulighederne for at opholde sig i et andet land afhænger blandt andet af, hvilket land der skal overtage tilsynet. Spørg personalet om flere oplysninger.

#### *Udvisning*

Hvis retten har bestemt, at du skal udvises, når du bliver løsladt, skal du normalt afsone din straf i et lukket fængsel.

Hvis du skal udvises, vil du kunne blive løsladt på prøve, når halvdelen af straffen er afsonet, selv om du ikke selv ønsker det. Politiet bestemmer, hvordan du skal udvises, og vil normalt sørge for, at udvisningen bliver gennemført ved løsladelsen. Spørg eventuelt personalet eller din forsvarsadvokat, hvis du er i tvivl om noget vedrørende udvisningen.

### **37. Særligt til pårørende**

Ønsker du at besøge en indsat, skal du normalt have en besøgstilladelse fra den institution, hvor den indsatte afsoner. Institutionen kan vejlede dig nærmere om de regler, der gælder for besøg, bestilling af

besøgstid, hvilke genstande der må medbringes ved et besøg, og at der kan stilles krav om, at du lader medbragte genstande og yderbeklædning undersøge.

Der er regler om, i hvilket omfang de indsatte må have deres egne genstande og penge i institutionen. Hos den enkelte institution kan du få nærmere vejledning, hvis du ønsker at give en indsat genstande eller penge.

Breve, som du sender til en indsat, vil normalt ikke blive gennemlæst af personalet, men de åbnes normalt af personalet i den indsatte påsyn for at forhindre indsmugling. Et brev, som du sender til en indsat, kan dog i nogle situationer blive gennemlæst. Et brev kan også holdes tilbage. Normalt skal brevet i så fald sendes tilbage til afsenderen, og i alle tilfælde skal afsenderen orienteres om, at brevet er holdt tilbage, inden der er gået fire uger.

Om de indsatte mulighed for udgang og for at telefonere, se nærmere ovenfor.

I lukkede fængsler og arresthuse er det strafbart, hvis du har en mobiltelefon med, når du er på besøg.

### **38. Tavshedspligt**

Alt personale i kriminalforsorgen har tavshedspligt.

Oplysninger om den indsatte kan ikke videregives til de pårørende eller andre udenforstående. Det er kun den indsatte selv, der må fortælle f.eks. de pårørende om personlige forhold, medmindre den indsatte giver personalet lov til det.

### **39. Telefonrådgivning**

Hvis du har spørgsmål, kan du tale med en socialrådgiver i kriminalforsorgen og få oplysninger om regler og rettigheder via kriminalforsorgens anonyme telefonrådgivning på telefon 7026 0406.

Rådgivningen er åben:

- alle hverdage kl. 9.00–14.00
- mandag til torsdag kl. 19.00–21.00
- søndag kl. 12.00–16.00

Lørdag holder rådgivningen lukket.

### **Denne folder er produceret af:**

Direktoratet for Kriminalforsorgen

Strandgade 100

1401 København K

Telefon 7255 5555

[www.kriminalforsorgen.dk](http://www.kriminalforsorgen.dk)

Mail til: [dfk@kriminalforsorgen.dk](mailto:dfk@kriminalforsorgen.dk)